

„Az életben annak van előnye, aki már akkor hozzákezd a problémák megoldásához, amikor mások még csak beszélnek róla.”
- John Fitzgerald Kennedy -

Éberhardt Gábor

A túlterheléses migráció kifejezésének helye a migrációelméletben

**Identification of overloaded migration concept
in migration theory**

Absztrakt

A tanulmány a klasszikus és modern migráció elméletek tanait követve, azok elemzésének felhasználásával, tudományelméleti módszertan alkalmazásával vizsgálja Magyarország schengeni külső határain a reguláris és irreguláris migráció (Hautzinger, 2018, 11-21.) hatásait. Az elemzések értékelési adataiból beazonosíthatóvá válik egy olyan jellemző, amely korábban nem jelentkezett európai viszonylatban, illetve más földrészek nemzeteit sem érintette abban a komplexitásában, mint Magyarországot a 2014. és 2015. években, a hatályos nemzeti és nemzetközi, valamint schengeni normatív szabályozókeretek közti elvárásokkal. Az adatok vizsgálatának és a kapcsolódó elemek összefüggéseinek elemzéséből beazonosíthatóvá vált a migráció hatásainak újszerű, korábban nem kutatott és publikált megközelítése, annak leírása, egy új fogalom megalkotása. A reguláris és irreguláris migrációra jellemző túlterhelés módszertani kutatási eredményei önálló tanulmányok tárgyát képezhetik.

Abstract

The study examines the effects of regular and irregular migration on the Schengen external borders of Hungary, following the principles of classical and modern migration theories, using their analysis, applying the theory of science theory. From the evaluation data of the analyzes it becomes possible to identify a feature that had not previously appeared

in the European context, nor did it touch the nations of other continents in its complexity as Hungary in 2014 and 2015, with the requirements of the existing national and international and Schengen normative regulatory frameworks. From the analysis of the relationship between data analysis and the related elements, a new, previously unexplored and published approach to the effects of migration has been identified, its description, and the creation of a new concept. Methodological research results of overloading of regular and irregular migration are the subject of independent studies.

Kulcsszavak: határellenőrzés, menekültügy, migráció, migrációelmélet, túlterhelés, rendészet.

Keywords: asylum, border control, migration theory, migration, overload, policing.

Bevezetés

A migráció és annak tudományos kutatások által feltárt, vizsgált fajtái számos megközelítésben jelennek meg, kerülnek értelmezésre. A történelmi távlatokra visszanyúló, könyvtárnyi magyar és külföldi szakirodalom, vizsgálati adatai, következtetései jellemzően a kiváltó körülményeket, valamint azok társadalmi, gazdasági, pszichológiai, szociológiai hatásait tárják fel. A reguláris és irreguláris migráció (Chimienti & Solomos, 2011, 344-345.) rendészeti (Finszter, 2016, 61.) vonatkozású hatásai jelenleg kevésbé képezik kutatás tárgyát, azok többségében az emberi vándorláshoz kapcsolódó jogsértéseket vizsgálják elkövetői és sértetti oldalról. A globalizált világ (Ritecz & Sallai, 2016, 169.) egyik következményeként mind a reguláris, mind az irreguláris migráció kapcsolódó hatásaként olyan, az ellenőrzési feladatokat végrehajtó szervezetekre nehezedő nyomás jelentkezik, amely meghaladhatja a szervezetek működési kapacitását.

Az államhatáron (Bruhács, 1999, 81.) (határátkelőhelyen) megjelenő, túlterheléses migráció a globalizált világra jellemző olyan koncentrált jelenség, amelynek objektív eleme(i)térben és időben behatárolható, szervezeten és intenzíven növelt attribútumával, járulékos hatásaival veszélyeztetheti, gátolhatja a felelős hatóság jogszerű és flexibilis, preaktív tevékenységét abból a célból, hogy a hatáskörébe utalt eljárási feladatainak végrehajtásában az inflexibilis reaktív feladat ellátással biztonsági deficit keletkezzen. A migráció túlterhelésének hatása a

nagy társadalmi mozgásokat, vándorlásokat (Balogh, 2008, 414-426.) kiváltó eseményekkel párhuzamosan, vagy azt követve jelenik meg. Települések lakossága, nemzetiségek pusztultak el vándorlásuk során, vagy menekülésük valamelyik állomásán, ahol a fogadó nemzet, annak hatóságai nem tudtak, vagy nem akartak részükre megfelelő ellátást biztosítani, eljárást lefolytatni. Ilyen eseménysor például a napjainkban zajló mianmari rohingya üldözés és a szomszédos országok mulasztással azonosítható reakciói. A globalizált világra jellemző a fejlettség annak legtöbb szegmensében, így a migrációs jelenségek kezelésében is. A hatás Giddens által megfogalmazottakra vezethető vissza: *„A globalizáció a világot átfogó társadalmi kapcsolatok intenzitásának növekedése, amely révén távoli helyek úgy kapcsolódnak össze egymással, hogy az egyik helyen bekövetkező eseményeket sok kilométernyi távolságban lejátszódó folyamatok befolyásolják, és viszont. Ez dialektikus folyamat, mert a helyi események keletkezhetnek olyan távoli hatások eredményeként, amelyek azoknak beazonosítható okait viselik magukon. A helyi események a globalizáció részeként, mint a társadalmi hatások térben és időben átívelő realizálódnak.”* (Giddens, 1990, 64.) Ezeket a hatásokat a fejlett jogállamisággal bíró társadalmak a nemzetközi és nemzeti jog, az etikai normái és gazdasági kapacitása függvényében, de objektíven értékelhető módon kezelik.

A társadalmi folyamat koncentrált megjelenése jellemzően térben szűkül, időtartamban behatárolható. A reguláris határforgalomban az arra kijelölt határátkelőhelyek területe a nemzetközi személy és járműforgalom áramlásában egyértelműen beazonosíthatók egyenként, vagy akár a túloldali országok szerinti viszonylatokként is, amennyiben az intenzív határforgalom több határátkelőhelyet érint. Az irregulárisan migrálók az alkalmazott módszer függvényében, de meghatározó többségi arányban a határátkelőhelyek közti szakaszon kísérik meg átlépni az államhatárt. Ezek az átlépési helyek, sávok a szakmai elemzések és értékelések adatainak felhasználásával feltérképezhetők. Az irreguláris migráció nagyságrendjétől függően jelennek meg a rendészeti intézkedési helyszínekként azonosított határátlépési pontok, szakaszok száma, hossza, valamint azok térségében intézkedés alá vont, jogszerűtlenül tartózkodók száma.

A túlterheléses migráció az államhatár átlépésének reguláris és irreguláris fajtájában egyaránt megjelenhet. Az Államhatárról szóló törvény rendelkezése szerint az államhatárt csak ellenőrzés mellett lehet átlépni (Áhtv, 2007), amely kötelezettséget az Alaptörvény a rendőrség

hatáskörébe utalta (Atv, 2011). A Rendőrségről szóló törvény alapján a szervezet határrendészeti feladatainak részét képezi a határforgalom ellenőrzése és a határőrizeti tevékenység is (Rtv, 1994). Az államhatárt átlépni szándékozók jogkövető megjelenése során, a tendenciózus határforgalom növekménnyel járó folyamatok nem megfelelő szervezeti kezelése, vagy pl. rövid idő alatt az átlagosan jellemző nagyságrendtől érdemben eltérő létszámú utas, jármű kapacitás béli, szervezési hiányosságokra visszavezethető problémák miatt jelentősnek értékelhető várakoztatás alakulhat ki adott határátkelőhelyen. Az alapfeladatok végrehajtása során az államhatár őrizetéért, annak jogellenes, irreguláris átlépésének megelőzéséért, megakadályozásáért felelős szervezetre hárulhat olyan migrációs nyomás, amelynek jogszabályok által rendelt feladatait csak részben, vagy nem képes saját forrásainak teljeskörű alkalmazásával sem végrehajtani.

Az államhatárt érintő migráció típusain belül, annak ellenőrzöttsége szerinti fajtája esetén (Hautzinger, 2018, 20-21.), megfelelő módszertannal beazonosítható a szervezettség, a folyamat változóinak tudatos, külső hatások eredményeként bekövetkező korrekciója a hatás-ellenhatás elvét követve. A reguláris migráció esetén a túlterhelés jellemzően az utasforgalom részéről, az előzetes információszerzés ismeretében feltételezett minőségibb szolgáltatás (pl.: autópályán történő közlekedés, utasforgalmi kiszolgáló létesítmények, közlekedés- és közbiztonsági helyzet stb.), vagy az állam részéről alkalmazott adminisztratív eszközök miatt jelentkezhet (pl.: útvonalengedélyek kiadása, határátkelőhelyek nyitvatartási idejének korlátozása, vízumkiadásra feljogosított határátkelőhelyek megjelölése, közlekedési hálózat fejlesztése stb.). Ezek az objektív, a migráló egyéni döntésén túl jelentkező befolyásoló tényezők egyenként és egymásra épülve, a következményi hatásokat növelve, időtartamban behatárolható intenzív változásokat képesek generálni (pl.: államhatáron átvezető autópályán útzár alkalmazásával kezelt közlekedési baleset, az ország területén azonos, vagy egymást követő nemzetközi érdeklődést kiváltó rendezvények stb.). A szervezeti tevékenység színvonalának negatív befolyásolását az ellenőrzések, intézkedések alá vontak számának növekedése okozza. A migráció kezelésére létrehozott állami szervek jogszabályban meghatározott szervezeti struktúrában, létszámmal és finansziális keretek közt látják el feladataikat, amelyek trend elemzésekre épülnek és emiatt közép-, valamint hosszútávú belső korrekciókra képesek. Ezeket a jellemzőket a határforgalom áramlásában,

a migrációs folyamatokban bekövetkező rövidtávú, intenzív hatást gyakorló változásokat a jogalkotás, az államapparátus csak reaktívan képes kezelni, azok szervezettségének felismerését, azonosítását és kezelési módszertanának kialakítását követően.

A folyamatváltozásokat nem-, részben-, késedelmesen követő jogalkotás, szervezet működtetési korrekció elmaradása a feladat ellátást végrehajtó szervezet legitím működését is befolyásolhatja. A fejlett társadalmakban működő állami irányítás alatt tevékenykedő szervezetek intézkedéseit, különösen az intézkedés alá vontak jogainak korlátozása (pl.: ruházat és csomagátvizsgálás, jegyzőkönyvi meghallgatás, ujjnyomat rögzítés, előállítás stb.) csak jogszabályban rögzített keretek között és időtartam alatt hajtható végre. Amennyiben ennek a feladatának a rendészeti szerv, annak tagja nem, vagy részben tesz eleget, úgy büntetőjogi hátrányt elővetítve mulaszt. Amennyiben azt a normatív környezet rendelkezéseinek megsértésével látja el, úgy szintén jogsértést követ el. Ezeket a működtetési oldalon megjelenő késedelmes reagálásokat felismerve használhatják ki azok a szervezők a rendszer hiányosságait, akiknek a célja arra irányul, hogy olyan helyzeteket alakítsanak ki, amelyek miatt a felelős hatóság a kötelmeit nem-, részben, vagy normasértő módon tudja végrehajtani. Ez a tudatos tevékenység a migráció ellenőrzésének csökkentésével veszélyezteti az adott állam társadalmi rendjét, biztonságát, gátolja a rendészeti szervek és a migráció kezelésében érintett más állami szereplők jogszerű működését, csökken azok korrekciós képessége, a kialakult vagy kialakulni látszó helyzetekre történő megelőző, rugalmas reagálás.

Migráció, migráció elmélet

A migráció jelensége, fogalmi kerete, a migráció kutatásának eredményei, a migrációval kapcsolatos elméletek, annak hatásai az elmúlt években a társadalmi együttélés szinte valamennyi színterén egyre nagyobb hangsúlyt kaptak nemzetközi és hazai viszonylatban is. A társadalom tagjainak többsége tudja - legalábbis tudni véli -, hogy kik azok a migránsok, hova és miért mennek, mi az oka annak, hogy elhagyják az otthonaikat. Ez elővetítette a képét a 2015. és 2016. évek azon társadalmi reakcióinak, amelyek képesek voltak befolyásolni, megosztani az egyének, a kisebb közösségek, nagyobb társadalmak, egész országok lakosságát a migráció kérdéskörének megértésében, de legalábbis megítélésében. Kerezy szerint: *„A társadalmi törésvonalak mentén kialakult és nem kellőképpen kezelt konfliktusok súlyosan veszélyeztetik a társadalom integrációját. Az integráció lehetőségét a*

globalizációs folyamatok keretezik, és a bizonytalanság befolyásolja, amiben szerepet játszik a marginalizálódás, az úgynevezett identitásproblémák, a migráció, de befolyásolják a vallási és etnikai konfliktusok is.” (Kerezsi, 2018, 16.) A migráció az összetettsége mellett és a globalizáltsága miatt többségében társadalmi jelenség, számos olyan kísérő jellemzővel, amelyek konfliktusok alapjait képezhetik. Amennyiben ezek a konfliktusok térben kiterjednek és időben elhúzódnak a hatékony megelőzés, vagy kezelés hiányában, súlyos társadalmi, gazdasági feszültségeket generálhatnak.

A migrációnak az emberiség történelmével egyidős előélete miatt számtalan megfogalmazása és a jelenséghez kapcsolódó értelmezése van. Ugyanakkor a jelenség szociológiai jellegének középpontjában mindig is az ember helyváltoztatása volt, amelynek beazonosítható a kiváltó oka: *„... a vándorlás egyéni vagy csoportos akarat eredménye, amelyet az általános társadalmi, gazdasági vagy politikai folyamatok az egyéni szándék és a mindennapok törekvései együtt és egyszerre határoznak meg.*” (Tóth, 2001, 20.) Tóth megközelítésével részben értek egyet, mert a hivatkozott akarat, szándék, törekvés mögött a kényszer generálta motiváció, a „kell!” hatása nincs említve, holott a migrálók esetében a külső megerősítés a lakhelye elhagyására, erős motivációs elemként van jelen az „akarom!” döntésen túl. Az UNHCR által szolgáltatott adatok rámutatnak arra a tényre, amely szerint a lakhelyüket elhagyók kényszer miatt vándorolnak, de amint normalizálódnak számukra az ottani viszonyok, úgy vissza is térnek (URL1). Hautzinger szerint: *„A migráció, mint a tartózkodási hely megváltoztatására irányuló emberi magatartás alapvetően értékes jelenség, amelynek racionális okai vannak, és visszacsatolást tartalmaz a származási, tranzit vagy célország állami, gazdasági vagy társadalmi helyzetére vonatkozóan.*” (Hautzinger, 2018, 213.)

A migráció kritikus elem volt az emberré válás fejlődésének történelmében, az emberiség Földet benépesítő elterjedésében, amely folyamat jelentős változásokat okozott a migrációban érintett valamennyi ember, társadalom számára. A történelem folyamán sok olyan nagyméretű (nép)vándorlás volt, amelyekre visszatekintve és részleteiben feltárva nem értékelhető hősi hódítók, felfedezők és úttörők történeteinek erkölcsileg és érzelmileg elismerésre méltó eseményeként. Inkább gyakran erőszakkal, pusztítással, tömeghalálózással és népiirtással, mérhetetlen nagyságú emberi szenvedéssel jellemezhetők ezek az események.

A migrációval összefüggő kutatások forrásanyagát számos elemzési szempont alapján lehet és kell is kezelni, ugyanakkor a magyar nyelvű irodalomban indokolttá vált kerülni a vándor(lás) szavakat, az idegen nyelvű forrásokban pedig a kereséseket szűkíteni kellett a „human” összefüggésekre. A történelmi korszakok vándor kifejezését a társadalmi fejlődés sem hagyta módosítás nélkül. Hautzingerrel egyetértve, az alapértelmezésen túllépve, a nemzetközi és nemzeti jogi terminológiának megfelelően változott, bővült a kifejezés értelmezése. *„Napjainkban pedig – az Európai Unió tagállamaiban – az „idegen” vagy „külföldi” megnevezés használata már nem feltétlenül elégséges. E fogalmakon belül meg kell különböztetni a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezők és családtagjaik személyi körét, valamint az ebbe a körbe nem sorolható harmadik országbeli állampolgárokat. Sőt, sajátosabb jogi megítélés alá esnek azok a harmadik országbeli külföldiek, akiket az adott tagállam menekültügyi hatósága vagy bírósága menekültként elismert vagy egyéb kiegészítő védelemben részesített.”* (Hautzinger, 2014, 69-78.)

Ördög szerint *„A migráció társadalmi jelenség, és mint ilyen – értéksemleges kifejezés. Önmagában sem nem jó, sem nem rossz. Vannak egyértelműen pozitív aspektusai (a népességfogyással összefüggő hatások, gazdasági recesszió csökkentése, nemzetközi védelem biztosítása az erre rászorulóknak), és vannak árnyoldalai is (emberkereskedelem, ellátórendszer-turizmus).”* (Ördög, 2013, 74-77.) Az ENSZ főtitkára szerint *„... a migráció az egyén bátor akarátának kifejeződése a nehézségek túllépése és egy jobb élet élése felé.”* (URL2) A Nemzetközi Migrációs Szervezet a migránst olyan személyként határozza meg, aki nemzetközi határokon, vagy egy államon belül tartózkodik szokásos tartózkodási helyétől távolabb, függetlenül az illető jogi státuszától, a mozgása önkéntes vagy kényszerű jellegétől, valamint a mozgása okaitól, a tartózkodás időtartamától. (URL3) Az időszerű és helytálló értelmezés azt is sejteti, hogy az aktuálpolitika a migráció jelenségének, annak folyamatának jellemzően leegyszerűsített, a társadalmi fejlődést gátló, vagy azt fejleszteni kizárólagosan képes jellemzőkkel ruházza fel, közvetíti a társadalom tagjai felé.

A migráció jelenségének felismerése miatt a magyar jogtörténetben már az államalapító I. István királyunk törvényei, intelmei között is megjelent a nemzeti szabályozás 1027. évben: *„Ennélfogva megparancsolom neked, fiam, hogy a jövevényeket jóakarátúan gyámolítsad és becsben tartsad, hogy nálad szívesebben tartózkodjanak, mintsem másutt lakjanak.”* (URL4) A nemzeti

szabályozás az egyik legmeghatározóbb időszaka a 20. század eleje volt, amikor a jogalkotó átfogóan kényszerült szabályozni a folyamatokat, a migrációban érintettek jogait, kötelezettségeit, eljárási protokollt. (Sallai, 2013, 61-63.) Sallai tanulmányában ismerteti, hogy a magyar rendészettörténet atyjai már a 20. század közepén felhívták a figyelmet a migráció jelenségének veszélyeire, kockázati tényezőire is (Sallai, 2015, 135.). Hautzinger tanulmányában leírja a nemzetállam tudósai és jogalkotója által felismert szabályozandó területet, amit az Első idegenjogi törvény -nyel hirdettek ki Magyarországon (Hautzinger, 2013, 179-183.)

Emiatt a történelmi folyamatok miatt számos elméleti megközelítés jelent meg a szakirodalomban, amely mindegyike lehet helytálló a saját rendszerében és elutasítható, korrigálható egy másik tézisre épülő megközelítés esetén. Ugyanakkor egyetlen elmélet léte, avagy hiánya nem zárhat ki újabb és másabb elméleti megközelítést, tudományra támaszkodó értelmezést és magyarázatot. A globalizált világra jellemző felgyorsult migráció időszakában további új kifejezések, jellemzők váltak ismertté (Tóth, 2015, 159-169.) A migráció elsődlegesen szociológiai kérdéskörbe tartozó jelenség, összetett probléma halmaz, amelynek a populációk által végzett, önmagukban és hatásaikban is eltérő, különböző típusú mozgásai, azok jellemzői kutathatók. Ez az egymástól különböző jelenséghalmaz igényli, hogy a nemzetközi migráció jelenségét, az azokat meghatározó tényezőket és következményeket - így annak fogalmát is – az érintett országok viszonylataiban vizsgálják, a rájuk jellemző körülmények viszonylatában.

A migráció kutatói között eltérő annak értelmezése, hogy a jelenség - amely a vizsgálatok tárgyát képezi -, az a migrációs folyamatnak a belső vizsgálati eredményeként megjelenő elmélete, vagy azok a jelenséggel összefüggő, annak hatásait vizsgáló, arra épülő elméletek összefoglaló tudományos területe. Hárs a tanulmányában részletesen ismerteti azokat a migráció-elméleteket (Hárs, 1992, 123-137), amelyeket rendszerbe lehet sorolni. Sík szerkesztésében (2007, 2011) összegezte azokat a tudományos munkákat, amelyek számos kutató álláspontját ismertette. Jómagam Hárssal ellentétben, Sík megközelítésével értek egyet, mert a migráció kutatói a jelenség elméleti alapjait, kialakulásának kiváltó okait vizsgálják, értelmezik és magyarázzák a vándorlás kialakulását migrációs elméletekkel. Annak folyamatát és a megérkezést követő körülményeket különböző szempontok szerint és egymáshoz közeli rendszerekben kutatják, nem pedig különböző

megközelítésben és értelmezésben magyaráznak meg egyetlen jelenséget, a migrációt.

A források kutatása során a társadalmi jelenség megközelítése és értelmezése szerint sorolhatók lexikális és enciklopédikus elméleti; történeti szakaszai; történelmi-strukturális jellemzőik szerint. Lehetséges továbbá azonosítani a migráció és a spiritualitás elméletének kapcsolatát, a világvallások szerinti értelmezését. A népességföldrajz megközelítésében számos olyan szakmai elem van, amelyek érdemi válaszokat adnak a jelenségre. Nem hagyható figyelmen kívül és a legtöbb modern elmélet visszavezethető a klasszikus migrációs elméletek behaviorista és egyensúlyi tradíciójának, a taszítás és vonzás elméletének, az egyensúlyi és neoklasszikus migrációs modellek, további közgazdasági tartalmú migrációs elméletek adta alapgondolataihoz. A szociológiai migrációs elméletek, valamint a migráció további értelmezésének lehetőségei (politika, antropológia, klíma változás) és a migrációelméleti kapcsolatok (melting pot, cultural pluralism, nativizmus, akkomodáció és az asszimiláció folyamatának párhuzamossága) még további értelmezéseket biztosítanak. A modern migráció elméletek (boomerang effect-theory, káosz elmélet, identitárius többségi populizmus), a krimimigráció (Stumpf, 2006, 367-419.) és szekuritizáció olyan megközelítéseket adnak, amelyek a keletkezésük időszakára jellemző 21. századi, tömeges, irreguláris migrációs események jellemzőire épülnek.

A migráció mind reguláris, mind irreguláris jelensége esetében mindenkor és mindenhol beazonosítható a kiváltó ok és az elérendő cél. A migrációs elméletek nagy számának megjelenése, fejlődése, az elemek részletezése, további bontása és az aktuális társadalmi, gazdasági, valamint politikai viszonyok figyelembevétele mögött (előtt?) mindig ott áll az alapkérdés: miért és hova megy, aki elindul? Ezek az alapkérdések pedig újra és újra visszavezetnek bennünket Ravenstein pull és push faktorjaihoz. A történelmi események, migrációs folyamatok elemzése során arra is rá kell jönnünk, hogy a migrációt és annak mindkét alapvető válfaját lehet ugyan korlátozni, bizonyos szinten befolyásolni is, de addig, amíg jelentős, társadalmi szinteken jelen lévő különbségek vannak a globalizált világunkban, addig azt megszüntetni, felszámolni nem lehet, szabályozott és ellenőrzött keretek között biztosítani kell.

Aristide Zolberg, Brettell B. Caroline, Douglas S. Massey, Ernst Georg Ravenstein, Georg Borjas, Gunnar Myrdal, Lydia Potts, Helmuth Von Glasenapp, Henry Pratt Fairchild, James F. Hollifield, Karl Pearson,

Katja Franko Aas, O'Reilly Karen, Radcliffe Brown, A. R., Wilbur Zelinsky, William Petersen csak néhány olyan migrációkutató, akik nemzetközi szinten, a kiváltó okok mellett a generált problémákat is vizsgálják a kibocsájtó államoktól a befogadókig. Az Európát 2014. évtől érintő, az ún. koszovói válság -hoz kötődő, tömeges irreguláris migráció járulékos, látenciával és percepcióval is összefügg hatásainak kutatásai és azok eredményeinek közzététele még többnyire várat magára, ugyanakkor már számos érdemi tanulmány jelent meg.

A migrációval összefüggő jelenségeknek vannak olyan elemei, amelyek eddig nem, vagy csak részben képezték vizsgálatok tárgyát. A közrenddel, közbiztonsággal, közegészségüggyel összefüggő kutatások jellemzően az ok-okozatok összefüggéseit vizsgálják, az állami, felelős szervek előtt nem ismert, látens elemek kutatása (interjú, kérdőív, fókuszcsoport a területileg érintett egyének, szervezetek vonatkozásában) kevésbé nyert teret. Az ajánlott és alkalmazott megoldások jellemzően reaktívak, nem kezelik komplexen a reguláris és irreguláris migrációs hatásokat. Figyelmen kívül hagyják, hogy a társadalmak szereplőit a negatív, direkt és indirekt hatások mellett pozitívok is érintik, a költséghatékonyság és valós eredményesség vitatható.

Túlterheléses migráció fogalmának megközelítése, fajtái

A migráció folyamatának kutatott elméleti megközelítéseiben nem ismert a túlterhelés alkalmazott fogalma, ugyanakkor mint annak következményeként értékelhető jelenség - jogi kategóriaként alkalmazott és deklarált tömeges jelzővel ellátott kifejezés - a magyar jogi szabályozásban megjelent (Métv, 2007). A tömeges bevándorlás értelmezését a jogalkotó a törvényben tételesen sorolja. Ugyan a normatív leírás a Magyarország külső határain megjelent - azt megelőzően nem jellemző intenzitású irreguláris migrációs jelenség kapcsán - hajtotta végre, de az értelmezhető a reguláris keretek között határátlépők esetében kialakuló eseményekre is, az állampolgársági kitétel kivételével. A fogalom lényegi eleme az országba befelé irányuló, az ország migrációs helyzetére általában jellemző, tendenciózus adatoktól érdemben eltérő, kimagasló létszámmal és rövid időtartamban, jellemzően irregulárisan belépni, tartózkodni szándékozó, nem honos állampolgár megjelenése és a velük szembeni intézkedési kényszer indokoltsága, annak rendje. A törvényalkotói akarat arra irányul, hogy *„...azokban az esetekben, amikor az ország védelme érdekében hatósági intézkedést kell alkalmazni, a szükséges*

intézkedéseken túl további intézkedésekre ne kerüljön sor. Biztosítja továbbá, hogy a hatósági intézkedések költségeit az állam viselje.” A 4. szakasz indoklásában a jogalkotói cél szerint a törvény: „... megszigorítja a tömeges bevándorlás miatt válsághelyzet elrendelésének szabályait. Felemeli azt a létszámot, amelyik lehetővé teszi ezt az intézkedést, továbbá kiveszi annak lehetőségét a törvényből, hogy általános helyzetre tekintettel hozzanak ilyen intézkedést. .... a Kormány jogköréből az Országgyűlés jogkörébe utalja a válsághelyzet elrendelését. Ennek indoka, hogy az országban élők helyzetét megnehezítő döntés meghozatalára a végrehajtó hatalom nem lehet illetékes.” (Itv, 2007.)

A túlterhelés a mindennapi élet területén az adott rendszer folyamatszerű változását követő jelenségek részben, egészében történő, kevésbé prognosztizálható – jellemzően külső behatás eredményeként – olyan mértékű hatásváltozás növekedését feltételezi, amely kritikus következményeket (is) okozhat érdemi beavatkozás (megelőzés, elhárítás, helyreállítás) nélkül.

Magyarország államhatárain mind a reguláris, mind az irreguláris migráció területén beazonosítható az az állapot, amely annak helyzetét a felelős hatóságok irányába kritikus szintre emelte, a határforgalom gyors, biztonságos, kulturált és az államhatár hatékony őrzésének kerete túlterheltté vált, a rendőrség saját hatáskörben már nem tudta azt jogszerűen, szakszerűen, költséghatékonyan kezelni. A rendészeti szervezetet érintő intézkedéseken túlmenően a Honvédség is feladatként kapta az államhatár őrzetével kapcsolatos feladatokban történő közreműködést (Htv, 2011.).

A túlterheléshez vezető migrációs okok

A migráció nagyságát, intenzitását, érdemi jellemzőjét generáló faktoroknak van beazonosítható, kockázat elemzésekkel előjelezhető hatásmechanizmusa. Ez a szélsőséges viszonyoktól mentes időszakban hatékony migráció kezelési háttérrel tud biztosítani a felelős hatóságoknak, az időtényezőket, a távolságok, a migrálók megbecsülhető száma miatt. Amennyiben viszont alacsony pontossággal tervezhető előre, kevésbé- és/vagy nem ismert migrációs faktorok is megjelennek, úgy azok hatása jelentős többlet terheket róhat a kibocsájtó és tranzit területeken túlmenően, a fogadó országok részére is.

A reguláris migráció területén is jelentkeznek olyan faktorok, amelyek az eseti jellegű, ámde rendkívüli dinamizmusú, ciklikusan (felekezeti és állami ünnepek, iskolai szünetek, nagyobb arányú leárazások stb.) az

államhatáron átlépni szándékozó utasforgalmi adatok növekedése mellett általánosságban is jelentős növekedést generálnak. Ezek a növekvő adatok olyan túlterhelést képesek okozni a határforgalom ellenőrzéséért felelős hatóságoknak, amelyeket csak jelentős számú és költséggel járó kompenzációs intézkedések sorozatával képesek érdemben kezelni addig, amíg a határforgalom nagyságrendje vissza nem tér a korábbi, általánosan jellemző szintre. Ezt követően a folyamat kezdődik előlről, amelynek a prognosztizálható és teljesíthetőségi végpontja előzők szerint behatárolható.

A reguláris migráció szervezettsége

A szervezettség megjelenik pl. az utazási irodák és a magánszemélyek által szervezett utazások, az egészségügyi és oktatási intézmények, munkáltatók, a szolgáltató ipar, a sportvilág, a tudomány, a kultúra és a gazdaság szereplői által koordinált határátlépések hatásaként is. A jelenség szereplőit, mint a szociológia intézmény elméletét, Parsons (1951, 17-20.) kutatta. Szerinte az intézmény jelentheti elvárások, illetve szabályok sajátos rendszerét, a viselkedés megfigyelhető szabályszerűségét, a kölcsönhatások rendszerességét, beállítottságok, értelmezési hajlandóságok valószínűségét. Az intézmény takarhat még értelmezése szerint valamilyen csoportot vagy szervezetet, illetve jelenheti a társadalom valamely szféráját vagy alrendszerét. További jellemzőként azonosítható be a Radcliffe-Brown (1940, 1-12.) szerinti hálózat elmélet által leírt kapcsolódási rendszer a migráció alanyai között, hiszen mind az utazók, mind a szolgáltatók, a rendészeti szervek és más érintettek direkt, indirekt kapcsolata fentáll. Az utazási kultúra részeként használt gépjárművekbe épített, vagy kézi eszközös internetes, mobil applikációk szintén a gyors és magas minőségű úthálózatra tervezi az államhatárok megközelítését. Az állam a saját eszközeivel is hatást képes gyakorolni a nemzetközi határforgalomra a biztonságos, gyors, kulturált ellenőrzés feltételeinek biztosításával, a GDP arányos költségek közbiztonságra, turizmusra, egyéb területekre történő súlyozásával éppúgy, mint az adminisztratív eszközeivel. Ilyen eszközök a jogalkotás által szabályozott idegenrendészeti tevékenység, az állampolgárság vagy tartózkodási jogok megszerzési lehetőségeinek korrigálása, az átmenő teher és buszforgalom kijelölt útvonalengedélyekhez kötése, a normasértó utazók érdemi, rendészeti szankcionálása.

Szalai értelmezésében a migráció szervezettsége a diaszpórák kivándorlásában akkor jelenik meg, amikor azt a kormány a

demográfiai feszültségek enyhítése érdekében elnézi, vagy kifejezetten támogatja. Egy kormány emigrációs politikájában akkor jellemző a tudatosság, amikor egy diaszpóra jelentősége fontos politikai vagy gazdasági tényezővé kezd válni (Szalai, 2014, 137.). A gondolatmenettel csak részben lehet egyetérteni, mert a 2014. és 2015. években az európai politikai vezetők nyilatkozatai direkt módon generáltak (pl. Németország esetében), majd az azokat követő években koordinálni igyekeztek a különböző diaszpórák szervezett migrációját, megcélozva a fogadó ország demográfiai problémáinak, munkaerő hiányának megoldását.

A szervezett irreguláris migráció jellemzői

A klasszikus Ravenstein-i migráció elmélet alaptételeként megjelenő pull és push faktorokra, valamint a későbbi gazdasági, szociális, népességföldrajzi és számos más elmélet is a vizsgált migráció ok-okozati összefüggéseinek értelmezésére keresi a választ. Magyarország a kutatásom tárgyát képező 2014. és 2015. évben az irreguláris migráció által túlerhelt időszakában 5 markánsan azonosítható migrációelméleti kiváltó ok tártható fel a szervezett megjelenés területén, úgymint: a felekezeti hovatartozás, a diaszpórák vándorlása, a politikai okok, valamint a szervezett bűnözés és civil szervezetek befolyásoló hatású működésének területe.

A migráció politikai felületen történő szervezése jellemzően a magasan fejlett gazdasági és szociális ellátó rendszerrel bíró európai uniós országokban jelent meg a második ezredforduló időszakában. Állami felsővezető politikusok nyilatkozataikban kommunikálták annak a problémának (öregedő társadalom, népesség fogyás stb.) a felismerését, amelyet már jóval korábban jeleztek kutatók, a keletkező összefüggésekre a figyelmet felhívták (URL5). A fejlett társadalmak esetében kiemelt problémát jelent a társadalom előregedése mellett az alacsony születési és magas elhalálozási arány, a honos állampolgárok munkaerejének csökkenése. Folyamat és statisztikai elemzések alapján prognosztizálhatóvá váltak országonként azok az időszakok, amelyekben már alig lesz – jellemzően fizikai, szolgáltató - munkát vállaló és végző felnőtt korosztály, a népességszaporulat pedig a stagnálást követően átbukik a csökkenés ciklusába (Berry, Inaki & Kerry, 2015, 3-11.).

A Magyarországra és Európába irányuló irreguláris migráció felekezeti szinten történő szervezettsége jellemzően az iszlám hitet követők esetében azonosítható be. A 2015. évi tömeges bevándorlás és a vizsgált

időszak Központi Statisztikai Hivatal által kezelt adatainak elemzése alapján megállapítható, hogy az országunkba érkezett, regisztrált, többségében tovább vándorolt menedékkérők magáénak vallott állampolgársága többségében muszlim többségi hitet követő, fegyveres konfliktussal sújtott országokhoz kapcsolódnak (URL6). Az okmány nélküliesség, az életkor meghatározás és a felekezeti hovatartozás kérdésköre kiemelten fontos terület a migráció kezelésének komplex feladat rendszerében - akkor is, ha a nyilatkozattevő olyan tartalmú nyilatkozatot tesz a közhiteles ellenőrzés lehetőségének hiánya miatt, amivel elérhető a tartózkodásának legalizálása -, mivel az eltérő vallási kultúrák hiányos ismerete, a tolerancia hiánya súlyos konfliktusok forrásává válhat.

Finszter 2002. évben írt tanulmányában hivatkozott az előző évi marseille-i tanácskozás egyik megállapítására, amely a migrációban határozta meg a társadalmak közbiztonságát fenyegető egyik legnagyobb veszélyt: *„A bevándorlás alapvető oka, az elszegényedés sem csökkent, másfelől viszont a befogadási kapacitás és készség is egyre kisebb lesz. Mindez szükségszerűen növeli azokat a tömegeket, amelyek a kivándorlás illegális útját választják. Az embercsempészet ezért lett a nemzetközi szervezett bűnözés egyik legvirágzóbb üzletága. Tény továbbá, hogy a kiszolgáltatott külföldiek között megeremthető a bűnözői utánpótlás is. Igazi ördögi kör ez. A szigorodó befogadás a bűnözés profitját növeli. A gazdag országok bűnvonzó hatást gyakorolnak, míg a szegény világ bűnkibocsátóként működik. Minthogy pedig a bűnözés alakulásában jelentősége van a kulturális és vallási gyökereknek, bekövetkezhet egy nehezen ellenőrizhető bűnözés exportálása a migráció által.”* (URL7)

Az irreguláris migrációt érintő szervezett emberi cselekmények között megkerülhetetlen az embercsempészés problematikája, amely egyik lehetséges támogató magatartása (akár) terrorcselekmények elkövetésével kapcsolatba hozható személyekkel is. Hegyaljai tanulmányában ismerteti az irreguláris migrációhoz kötődő szervezett bűnelkövetői magatartást, az ismertté vált módszereket, a finanszírozáshoz kapcsolódó „garancia” elvét, valamint a megelőlegezett díjak törlesztésének lehetséges változatait (Hegyaljai, 2016, 11–17.)

A Magyarország külső határait érintő tömeges irreguláris migráció megjelenésének időszakában a már társadalmi szinten ismert és elfogadott egyházi és karitatív szervezetek mellett egyre több magyar és külföldi civil segítő jelent meg, akik tevékenységüket szervezeten (egyesület, társaság, bizottság, alapítvány stb.) valósították meg.

Ezeknél a segítőknél azonban a valós és a kommunikált célzat hamarosan vitathatóvá vált, mivel kezdetben csak az irreguláris migránsoknál előtalált objektív információk igazolták a gyanút, majd a későbbiek során már nyíltan, online elérhetőségekkel adtak célzott tájékoztatásokat a vándorok részére arra vonatkozóan, hogyan jutnak el céljukhoz, hogyan tudják megtéveszteni a velük szemben hatósági eljárásokat folytató szervezetek képviselőit, hogyan tudnak visszaélni a menekültjog intézményrendszerével (URL8).

A vizsgált és elemzett adatok alapján megállapítható, hogy a szervezett irreguláris migrációban megjelenő mérhető és elemezhető adatok képesek egymást erősítő, vagy egymástól független faktorok hatásaként is térben és időben olyan koncentráltan, növekvő intenzitással megjelenni, amelyek veszélyeztetik az eljáró hatóság jogszerű tevékenységét, azok intézkedő tagjainak, valamint a migránsok, civil lakosság objektív és szubjektív biztonságérzetét.

A rendészet válaszai a túlterheléses migrációra

Az államhatárok őrzése – ami nem más, mint a területi hozzáférés korlátozása érdekében tett erőfeszítések – azok deklarált megjelenése óta központilag szervezett állami tevékenység (Malcolm, 1996, 5). Szerinte az európai határok elsődlegesen katonai célok mentén alakultak ki, mivel a társadalmaknak meg kellett védeni a saját stratégiai tartalékjaikat, illetve meg kellett semmisíteni a másik nemzet készleteit. A határ szó egyik jelentése is katonai terminológia, ami egy olyan zóna, ahol az ember az ellenséggel találkozik. Az államok a kialakulásuk idejétől kezdve alkottak olyan szabályokat, alakítottak ki olyan szervezeti egységeket, amelyek fő feladata államhatalmi intézményként az országhatárok sérthetlenségének védelme, szabályozott belépési korlátok alkalmazása, a támadólag fellépő fegyveres egységek elrettentése, a nemzetgazdaság és kereskedelem védelme, az ország számára nemkívánatos személyek és események határon kívül tartása. Krasnes (1973, 333–368.) szerint valamennyi állam monopolizálja a jogot annak meghatározására, hogy kinek és minek, milyen feltételeknek történő megfeleléssel biztosítja a lehetőséget a területéhez történő hozzáféréshez, az oda történő belépéshez, az ottani tartózkodáshoz.

Kutatási tevékenységem eredménye szerint a határellenőrzésért felelős rendészeti szervek – tevékenységének kormányzati szintű támogatása a túlterhelés időszakában, valamint azt megelőző felkészülés és azt követő normál működésre történő visszaállás alatt 5 mechanizmussal, a

PABP=LHTMM (PreActive Border Policing = Law & Human resource & Toolbar & Method & Money; Preaktív Határrendészet = Jogilag szabályozott & Humán erőforrás & Eszköztár & Módszertan & Költségfedezet komplexen rendelkezésre áll) ajánlásokkal biztosítható. Ez a felelős hatóság komplex feladat ellátásához szükséges anyagi eszközök rendelkezésre állásával; a jogszabályi környezet reagálásával a megváltozott viszonyokra, a társadalmi és szakmai igényeknek történő megfeleléssel; a jogszerű, költséghatékony tevékenységgel és az állampolgárok biztonságérzetét garantáló humán erőforrás biztosításával; az új feladatokhoz szükséges új módszerek alkalmazásával biztosítható. Teke a migrációkezelés új típusú kihívásainak kezelésére a felelős hatóságok felé a folyamat elemzések, a döntés-előkészítések fontosságára hívja fel a figyelmet. A megoldások keresésében jelentős támogatást nyújthat a kialakult és a PABP módszertan alapján prognosztizálható elemek hatékony kezelésére egy problématerkép összeállítása, amely irányt mutathat a nem tipikus kihívások atipikus megoldásokkal történő kezelésére (Teke, 2018, 110-128.)

Összefoglalás

A migráció elméletek alaptéziseként megállapítható, hogy a Maslow által kidolgozott szükséglet piramis (Maslow, 1943, 370-396.) gondolatosságát elfogadva az emberiség történelmével egyidős előélete (Ritecz, 2015, 11-20, 117.) miatt számtalan megfogalmazása és a jelenséghez kapcsolódó értelmezése van, majd a társadalmi és technikai fejlődéssel együtt megjelenő területekre jellemző eltérésekkel, a push-pull faktorok révén, a globalizáció elterjedésével egy térben és időben ma is zajló folyamat. A jelenséget, a kapcsolódó elméleti megközelítéseket annak megalkotójához köthető tudományos objektivitás mellett szakterületi szubjektivitás is jellemzi.

Az egyes migráció elméletek azt is megmutatják, hogy a migráció dinamikus folyamatában szereplők nincsenek elszigetelve, gyakran érintik egymást térben és időben egyaránt, amiért kiemelt figyelemmel kell vizsgálni a migráció különböző szintjeit, valamint, hogy a strukturális makró tényezők is befolyásolják a mikro szintre vonatkozó döntéseket. A migráció elméletek zöme elsődlegesen a jelenség elemeit, érintettjeit, a folyamat tartalmát, térbeli és időbeni aspektusát vizsgálják a kiváltó okok és elérendő célok kizárásával, ugyanakkor az elméletek megalkotói számos ajánlást is megfogalmaznak a folyamat

megállítására, kezelésére, prognosztizálására, ki-ki a képviselt álláspontja szerint.

Az államhatáron megjelenő túlterheléses migráció hatása annak beazonosítható keletkezési időszakára miatt a kutatók által további vizsgálatok tárgyát képezheti. Európában, Magyarország déli határszakaszán a 2014. és 2015. esztendőben az azt megelőző időszakokra, az országunk teljes határszakaszára jellemző, éves szinten néhány ezer fő által megkísérelt illegális határátlépési kísérletek száma a szervezettség megerősödése miatt eljutott arra a szintre, amikor napok alatt ezres nagyságrendekkel növekedtek a rendőri intézkedések alá vont jogellenes határátlépők száma néhány tíz kilométeres határszakaszon. A globalizált világ, az áruk, a tőke szabad áramlása, a mozgás szabadsága, a fejlődő közlekedési infrastruktúra eredményeként és gazdasági világválság negatív hatásainak nemzetközi szintű csökkenése után az ellenőrzött határforgalomban a dinamikus növekedési tendenciák mellett szintén megjelentek időszakosan kiugró számok.

Ezek a nagyságrendnyi, teljes feldolgozó és kiszolgáló rendszeti kapacitást lekötő szakmai kihívások a hektikusságuk és intenzitásuk miatt képesek túlterhelni bármilyen rendszert, annak minden elemét. Az államhatárt érintő migráció szervezett, túlterheléses hatásának klasszikus, közgazdaságtani, biztonsági tudományelméleti alapokra épülő fogalmi megjelenésével és az alkalmazott jellemzők felhasználásával lehetőség nyílik arra, hogy a jelenség kezeléséért felelős hatóság a jogszerű és flexibilis proaktív tevékenységével az ellenőrzési és eljárási feladatainak végrehajtásában biztonsági deficit ne keletkezzen.

Felhasznált irodalom

- Balogh R. (2008): *Migráció, mint anomália — a bevándorló-kérdéstől a bevándorló-veszélyig*. Jog- és politikatudományi, 5, 414-426.
- Berry, M. – Garcia-B. – Kerry, I. M. (2015): *Press Coverage of the Refugee and Migrant Crisis in the EU: A Content Analysis of Five European Countries Report prepared for the United Nations High Commission for Refugees*, 3-11.
- Bruhács J. (1999): *Nemzetközi jog II*. Budapest: Dialog Campus, 81.
- Chimienti, M. – Solomos, J. (2011): *Social Movements of Irregular Migrants, Recognition, and Citizenship, Globalizations*, 344-345.
- Finszter G. (2016): *A rendészet és a rendészeti igazgatás elmélete*. Budapest: Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 61.
- Giddens, A. (1990): *The consequences of Modernity*. Cambridge: Polity Press, 64.
- Hárs Á. (1992): *A nemzetközi migráció néhány problémájáról*. Szociológiai Szemle, 3, 123-137.
- Hautzinger Z. (2013): *Az első idegenjogi törvény*. In: Gaál Gy. – Hautzinger Z. (szerk.): *A modernkori magyar határrendészet száztiztíz éve*. Budapest: Magyar Rendészettudományi Társaság, 179-183.
- Hautzinger Z. (2014): *A magyar idegenjog rendszere és az idegenjogi (szak)igazgatás*. Pro Publico Bono, 2, 69-78.
- Hautzinger Z. (2018): *A migráció és a külföldiek büntetőjogi megjelenése*. Pécs: AndAnn Kft.
- Hegyaljai M. (2016): *Migráció - bűnügy - nemzetközi kitekintés*. In: Hautzinger Z. (szerk.): *A migráció bűnügyi hatásai*. Budapest: Magyar Rendészettudományi Társaság, 11-17.
- Kerezsi K. (2018): *A párbeszéd hatalma - A helyreállító igazságszolgáltatás szerepe a közpolitikában*. Budapest: Dialog Campus, 16.
- Krasner, D. S. (1995): *Power Politics, Institutions, and Transnational Relations - in Thomas Risse-Kappen, ed., Bringing Transnational Relations Back*. In: *Non-State Actors, Domestic Structures, and International Institutions*. New York: Cambridge University Press, 268.
- Malcolm, A. (1996): *Frontiers: Territory and State Formation in the Modern World*. Cambridge Polity, 5.
- Maslow, H. A. (1943): *A theory of human motivation*. New York: Psychological Review, 4, 370-396.

- Nagy B. (2016): *Hungarian Asylum Law and Policy in 2015–2016. Securitization Instead of Loyal Cooperation* German Law Journal, 6, 1041.
- Ördög I. (2013): *Menekültügyi mítoszok, féligazságok*. Budapest: Fundamentum, 2, 74-77.
- Parsons, T. (1951): *The social system*. London: Routledge, 17-20.
- Radcliffe-Brown, A. R. (1940): *On Social Structure*. Journal of the Royal Anthropological Society of Great Britain and Ireland, 70, 1-12.
- Ritecz Gy. – Sallai J. (2015): *A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetősége*. Budaörs: Hanns Seidel Alapítvány, 11-20.
- Ritecz Gy. – Sallai J. (2016): *A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei 2.0*. Budapest: Hanns Seidel Alapítvány, 169.
- Sallai J. (2013): *A határrendészet első kézikönyve*. In.: Gaál Gy. – Hautzinger Z. (szerk.): *A modernkori magyar határrendészet százátíz éve*. Budapest: Magyar Rendészettudományi Társaság, 61-63.
- Sallai J. (2015): *A rendészet kihívásai napjainkban*. Magyar Hadtudomány, 1-2, 135.
- Sik E. (2007): *A migráció szociológiája 1*. Budapest: ELTE
- Sik E. (2011): *A migráció szociológiája 2*. Budapest: ELTE
- Stumpf, J. (2006): *The crimmigration crisis. Immigrants, crime, and sovereign power*. American Iniversity Law Review, 2, 367-419.
- Szalai, É. E. (2014): *Nemzetközi migráció jelensége és tendenciái az egyes földrajzi térségekben; Indiai migrációs folyamatok és az indiai diaszpóra*. In: Tarrósy I. – Glied V. – Vörös Z. (szerk.): *Migrációs tendenciák napjainkban*. Budapest: IDRResearch Kft./Publikon Kiadó, 137.
- Teke A. (2018): *A migrációkezelés és problématerkép dilemmája*. In: Teke András (szerk.): *Európa határokkal – Határok nélkül? - Mobilitás – legalitás – illegalitás*. Budapest: Magyar Rendészettudományi Társaság, 110 -128.
- Tóth J. (2001): *A nemzetközi migráció jogi alapjai*. In.: Lukács É. – Király M. (szerk.): *Migráció és Európai Unió*. Budapest: Szociális és Családügyi Minisztérium
- Tóth J. (2015): *Migrációs fogalomtár*. Közélpép, 4, 159-169.

Felhasznált jogszabályok

Magyarország Alaptörvénye 46. cikk (1)
Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény 1.§ (2) 10-11.

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény; IX/A. FEJEZET, Tömeges Bevándorlás Okozta Válsághelyzet, 80/A. § (1)
Az Államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 11. – 11/A. §
A honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 36. § (1) h)
A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény és a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény módosításáról szóló T/1609. számú törvényjavaslat indokolással

A cikkben szereplő online hivatkozások

URL1: <https://www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/5b27be547/unhcr-global-trends-2017.html>

URL2: https://doi.org/10.1111/j.1747-7379.2006.051_1.x

URL3: <https://www.iom.int/who-is-a-migrant>

URL4: <http://mek.oszk.hu/00200/00249/00249.htm>

URL5: <https://www.bundesregierung.de/breg-en/chancellor/refugee-policy-finding-common-answers-443560>

URL6:

http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wnvn002b.html

URL7:

http://www.kriminologia.hu/sites/kriminologia.hu/files/finszter_geza.pdf

URL8: <https://www.migrationaid.net/infoaid/>